

Analiza funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Strzyżewice.

Gmina Strzyżewice zorganizowała odbieranie odpadów komunalnych wyłącznie od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy - zgodnie z art. 6c ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Pozostałe nieruchomości niezamieszkałe, w tym miejsca prowadzenia działalności gospodarczej (gdzie powstają odpady komunalne) oraz budynki użyteczności publicznej są zobowiązane do posiadania umowy z przedsiębiorcą wpisanym do rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Wójta Gminy Strzyżewice.

W 2024 r. odpady od właścicieli nieruchomości odbierane były w następujący sposób i z następującą częstotliwością:

1. Z obszarów zabudowy zagrodowej i jednorodzinnej:
 - niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, stanowiące pozostałości z prowadzonej selektywnej zbiórki – raz w miesiącu,
 - zbierane selektywnie odpady komunalne: papier i tektura, szkło, metale i tworzywa sztuczne, w tym opakowania wielomateriałowe – raz w miesiącu;
 - bioodpady stanowiące odpady komunalne – raz w miesiącu.
2. Z obszarów zabudowy wielorodzinnej:
 - niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, stanowiące pozostałości z prowadzonej selektywnej zbiórki – dwa razy w miesiącu;
 - zbierane selektywnie odpady komunalne: papier i tektura, szkło, metale i tworzywa sztuczne, w tym opakowania wielomateriałowe – raz w miesiącu;
 - bioodpady stanowiące odpady komunalne – dwa razy w miesiącu.
3. Meble i inne odpady wielkogabarytowe - odbierane były spod posesji w ramach objazdowej zbiórki ulicznej 2 razy w roku lub we własnym zakresie przekazywane do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.
4. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny odbierany był spod posesji w ramach objazdowej zbiórki ulicznej 2 razy w roku lub we własnym zakresie przekazywany do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.
5. Zużyte baterie i akumulatory – gromadzone w specjalnych pojemnikach rozmieszczonych w placówkach oświatowych oraz innych obiektach użyteczności publicznej, w punktach handlowych prowadzących sprzedaż detaliczną lub usługową w zakresie wymiany baterii lub akumulatorów lub we własnym zakresie przekazywane do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.
6. Zużyte opony - odbierane były spod posesji w ramach objazdowej zbiórki ulicznej 2 razy w roku lub we własnym zakresie przekazywane do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.
7. Przeteterminowane leki, odpady budowlane i rozbiórkowe, chemikalia - przekazywane były we własnym zakresie do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

W 2024 roku odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z terenu Gminy Strzyżewice zajmowała się firma EKOLAND Sp. z o.o., ul. Piłsudskiego 14; 23-200 Kraśnik.

Tabela 1. Ilości odpadów komunalnych odebranych z obszaru Gminy Strzyżewice w roku 2024 [Mg]

Kod odpadu	Rodzaj Odpadu	Masa [Mg] w 2024 roku
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	982,3400
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	212,9600
15 01 07	Opakowania ze szkła	133,1600
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	0,4000
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	2,2000
16 01 03	Zużyte opony	23,1800
20 01 01	Papier i tektura	63,8400

20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	41,9800
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	20,4200
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	2,1200
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki ⁵⁾	4,1600
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	5,8600
20 01 39	Tworzywa sztuczne	0,8400
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	76,8200
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	5,9200
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	1,8200
Odpady odebrane z terenu gminy ogółem:		1578,0200
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych		1570,2800
Łączna masa odebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych		7,7400

Na terenie Gminy Strzyżewice działa Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych - PSZOK, który zlokalizowany jest w miejscowości Strzyżewice 108N. Do POSZK-u właściciele nieruchomości mogą we własnym zakresie, bezpłatnie, dostarczyć selektywnie zebrane następujące odpady komunalne:

- 1) papier, tektura;
- 2) metale;
- 3) tworzywa sztuczne;
- 4) szkło;
- 5) odpady opakowaniowe wielomateriałowe;
- 6) odpady niebezpieczne;
- 7) przeterminowane leki i chemikalia;
- 8) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki;
- 9) zużyte baterie i akumulatory;
- 10) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- 11) meble i inne odpady wielkogabarytowe;
- 12) zużyte opony;
- 13) odpady budowlane i rozbiórkowe pochodzące z drobnych remontów budynków, wykonanych we własnym zakresie przez właścicieli nieruchomości (powstałe w gospodarstwie domowym);
- 14) popiół z gospodarstw domowych.

W Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) wprowadzono ograniczenia w ilości przyjmowanych odpadów takich jak:

- 1) zużyte opony do 8 szt. na jedno gospodarstwo domowe w danym roku kalendarzowym;
- 2) odpady budowlane w postaci gruzu do 200 kg na jedno gospodarstwo domowe w danym roku kalendarzowym;
- 3) odpady budowlane w postaci styropianu, pianki poliuretanowej, wełny mineralnej do 1 m³ na jedno gospodarstwo domowe w danym roku kalendarzowym.

Tabela 2. Ilość odpadów dostarczonych do PSZOK w roku 2024 [Mg]

Kod odpadu	Rodzaj Odpadu	Masa [Mg] 2024 rok
15 01 07	Opakowania ze szkła	0,1400
20 01 01	Papier i tektura	2,0200
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	46,9000
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	30,4800
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	24,3400
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	3,1000
16 01 03	Zużyte opony	11,0400
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,0160
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,5000
20 01 33*	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0,0420
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	2,2900
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,1260
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki ⁵⁾	0,8400
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	2,5400
20 01 39	Tworzywa sztuczne	0,2600
ex 20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół z gospodarstw domowych)	13,7400
Odpady odebrane z PSZOK ogółem		138,3740
Łączna masa zebranych odpadów komunalnych z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych		80,4540
Łączna masa zebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych		57,9200

W 2024 r. opłata za gospodarowanie odpadami naliczana była na podstawie liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość. W okresie od 1 stycznia do 30 września 2024 r. stawka opłaty jeżeli odpady były zbierane i odbierane w sposób selektywny wynosiła 22 zł miesięcznie od jednego mieszkańca. Natomiast począwszy do 1 października 2024 r. zaczęła obowiązywać nowa stawka opłaty wynosząca 28 zł miesięcznie od jednego mieszkańca.

W 2024 r. stawka opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełniał obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny w okresie od 1 stycznia do 30 września 2024 r. wynosiła 44,00 zł miesięcznie od jednego mieszkańca. Począwszy do 1 października 2024 r. stawka ta wzrosła do 56 zł miesięcznie od jednego mieszkańca.

Ponadto zastosowano zwolnienie w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady w kompostowniku przydomowym w wysokości 5,00 zł od jednego mieszkańca.

Na dzień 31.12.2024 r. złożonych zostało 2 407 deklaracji.

- Ilość osób wg deklaracji: 7 169
- Ilość osób kompostujących bioodpady: 6 613
- Ilość osób niekompostujących bioodpadów: 556

Na terenie Gminy Strzyżewice obowiązywał system mieszany pojemnikowo-workowy zbiórki odpadów komunalnych. Pojemniki na odpady zmieszane zapewniaли właściciele nieruchomości, na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Worki na odpady segregowane zapewniała firma odbierająca odpady.

Koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi

Łączne koszty związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Strzyżewice w 2024 roku wyniosły **1 890 411,12 zł**. Koszty te obejmowały:

- koszt odbioru i zagospodarowania odpadów – **1 736 410,14 zł**,
- koszty obsługi systemu – **154 000,98 zł**.

Natomiast wpływy do budżetu związane z poborem opłat śmieciowych w roku 2024 wyniosły 1 680 687,50 zł. Zaległości na koniec roku wynosiły 95 872,85 zł. Na koniec roku odnotowano również nadpłatę w wysokości 22 194,64 zł.

W 2024 w stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy spóźniali się z wnoszeniem opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wysyłane były upomnienia. W 2024 roku wysłano 42 upomnienia na łączną sumę 17 363,27 zł. Ponadto wystawiono 83 tytuły wykonawcze na łączną kwotę 35 743,25 zł.

Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych osiągnięte przez Gminę Strzyżewice w 2024 r.

➤ Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Zgodnie z art. 3b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy były obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych za rok 2024 w wysokości co najmniej 45% wagowo.

Na podstawie masy odpadów poddanych recyklingowi wyliczono, że Gmina Strzyżewice w roku 2024 osiągnęła poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości **49,39%**.

Wymagany poziom został osiągnięty.

➤ Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

W Gminie Strzyżewice poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w 2024 r. wyniósł **0,23 %**.

Wymagany poziom został osiągnięty.

➤ Poziom składowania odpadów komunalnych

Poziom składowania oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych przekazanych do składowania do masy wytworzonych odpadów komunalnych. Dla potrzeb obliczania poziomu składowania do

odpadów przekazanych do składowania zalicza się również odpady poddane odzyskowi na składowisku odpadów. Gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości 30% wagowo za każdy rok w latach 2025-2029, 20% w latach 2030-2034 i 10% od 2035 roku.

Łączna masa odpadów komunalnych przekazanych do składowania – 222,1020 Mg.

Łączna masa odpadów komunalnych poddanych odzyskowi na składowisku – 119,7590 Mg.

W 2024 r. w Gminie Strzyżewice poziom składowania odpadów komunalnych wyniósł - **21,15 %** – parametr obecnie nie jest oceniany.